

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 1. Adferuntur aliqua concernentia prædictum modum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

voluptate traheris; quid est trahi voluptate? delectari in Domino &c. Si Poëta dicere licet; Trahit sua nemque voluptas; non necessitas, sed voluptas, non obligatio, sed delectatio; quanto fortius nos dicere debemus trahi hominem ad Christum qui delectatur veritate, (en notitiam) delectatur beatitudine (en suavitatem) Accedit S. Thom. in Joan. 6. Lect. 4. v. 4. q. 5. ubi exponit, hominem trahi multipliciter, revelatione interna veritatis, per suasionem, operationem miraculorum, blanditiis, admirabili delectatione. Similia rescripserunt Episcopi Africani ad Solum Papam, quos refert Rip. d. 104. n. 17. Claudat agmen Arafricanum 2. Can. 7. citatum ab eodem, ubi gratiam vocat illuminationem & inspirationem Spiritus Sancti; Qui dat omni homini suavitatem in consentiendo.

PRÆMITTI potest 2. ut sit debita illuminatio, non debet esse propositio objecti quasi in pictura, & tanquam simplex apprehensio, sed sicut affirmatio, & negatio, & tanquam vera compositio talis objecti cum ipso operante. Ratio, quia cum primum appetitus fugit aut prosequitur, quando Intellectus affirmat aut negat; quod ipsum non debet leviter fieri, quia leves cognitiones, de bonitate n. g. militiæ, reperiuntur etiam in iis, qui militare nolunt. Et certè requiritur ut sit major, quam notitia de opposito, quod semel in consultationem venit, debet enim superare contrarium, quod non accidit nisi per excessum; idem autem proportionatè dicendum de motu voluntatis. Ad quod alludit S. Aug. l. de Spiritu & Lit. c. 35. ubi securitionem effectus refert in hoc, ut nihil eorum nos lateat quæ pertinent ad iustitiam, & ea se animam delectet, ut quidquid aliud voluntas siue dolor ingerit, delectatio illa superet.

PRÆMITTI. 3. Distinctas has esse propositiones, talis est principium futuri effectus infallibiliter, & talis est principium infallibile futuri effectus: prior illa propositio est vera, quia non importat aliud, quam ponendam securitionem effectus, quæ securitio non destruit libertatem; posterior autem est Thomistica. His præmissis, sit

Punctum Difficultatis

tis 1.

differtur aliqua concernentia prædictum modum.

Ad titulum difficultatis enodandum, attendendum erit, quod animi inductio ad opus, quod est militatio, per hanc sententiam non potest in excessu apprehensionis, & suavitatis oriri in operante ad capeffendam militiam, supra apprehensionem & suavitatem ortam ex objecto operationis oppositæ, vel negationis ejusdem.

RATIO 1. est. Quia videtur tale quid fieri in diverso ordine admittere S. Aug.

RATIO 2. Auc. Aristotelis qui non rarè de deliberatione & electione agens, docet, quod

voluntas deliberationem sequatur, semperque prosequatur id, quod per deliberationem deprehensum est majus, ut videre est 3. de Anima t. 57.

RATIO 3. Quia destinatio animi ad militiam v. g. dicit ex vi sua contemperationem talem militiæ cum voluntate ut voluntas & actura sit infallibiliter, & præterea liberè actura; hæc enim congruitas dicitur, & per respectum ad effectum futurum, & per respectum ad agens liberum; utrumque autem hoc habet ex dicto excessu: cum enim sit principium victoriæ, nec eam contingat à defectu vinci, ergo vincet amore oppositi, & cum non solus excessus habeat rationem principii ad effectum futurum, sed etiam voluntas, idè liberè operabitur. Verum quidem est, si excessus conjugatur agenti necessario, jam non modò fiet, sed nec fieri poterit oppositum; sed si cum libero agente jungatur, fiet quidem licet posset non fore: cui rationi patrocinatur etiam illud dictum commune: quod gratia efficax posset quidem non habere effectum, infallibiliter tamen sit habitura. Ergo ulterius illa destinatio animi conditionata, bene tanquam in causâ, in illo excessu, poterit nosci. Ad hoc ulterius declarandum.

DOCEBAT 1. Prædictus Doctor in quo differat hæc sententia à sententia prædeterminantium: quia nimirum in sensu composito cum tali excessu potest voluntas non consentire, quamvis sit consensura, quod prædeterminantes negant, prædeterminantes dicunt inchoationem consensus fieri à sola prædeterminatione; quod non asserit præfens sententia. Denique posita prædeterminatione in sensu composito, est effectus futurus absolute & infallibiliter, eo quod non posset non operari, posito verò excessu est quidem effectus futurus, non absolute, sed contingenter.

DOCEBAT 2. Causam quæ in uno est excedens, in alio posse non esse excedentem, & è converso.

DOCEBAT 3. In his principiis qui salvari possunt, quod in ordine supernaturali infallibile sit medium prædestinationis gratia efficax?

RATIO dubitandi est. Quia si recurratur ad solam infallibilitatem securitionis effectus, stantem cum hoc, quod posset non sequi, hoc ipso non ostenderetur summa infallibilitas prædestinationis. Huic difficultati sic ille occurrebat. Gratia efficax secundum quod est causa quædam operationis, sic, non reddit prædestinationem summè infallibilem, sed tantum reddit illam infallibilem, prout est effectus Divinæ prædestinationis, quod ipsum sic explicatur; Deus omnia futura conditionata novit, novitque etiam hoc, quod si Petro daretur talis gratia, operaretur, videtque effectum securitum, sub conditione præstitæ gratiæ; tum in posteriori signo intendit futuritionem effectus: quem quia videt conjunctum cum illa gratia, ex sup-

K 3

positione

R. P.
H. MŁOD
IANOWSKI
Tõm. de. Z.
D. VI
S

positione hujus visionis, tribuit gratiam; & cum impossibile sit supposita futuritione effectus, effectum non futurum, impossibilitate consequenti, ideo impossibile est posita gratia efficaci, ut est effectus prædestinationis, non futurum consensum. Est hic necesse examinare varia argumenta quibus impugnata est hæc sententia.

1. ARGUMENTUM est. Non potest in hoc excessu effectus conditionatus videri salvis viribus agendi utrumque: quia dicere possent non militantes; non habuimus excessum, in quo prævidetur secutura militia.

RESPONDET. Non ideo ignavos reprehendi; quia non sunt operati habendo excessum super oppositum; sed quia non cooperati sunt causæ, licet non excedenti, cum qua operari potuissent.

2. ARGUMENTUM. Secundum hæc principia non possent circa unam pulchritudinem duo æqualiter corpore & animo dispositi, non possent, inquam, supponi æqualiter dispositi, quorum unus consentiat, alter dissentiat; siquidem hoc ipso, quia habebit excessum illuminationis, non erit æqualiter animo dispositus; & tamen id docuit Aug. l. 12. de Civit. cap. 6.

RESPONDETUR. Loquitur hic S. Doctor contra Pelagianos, qui recurrebant non nisi ad externas quasdam circumstantias, & vires ingenii & voluntatis; hoc ut refellat S. Aug. dicit, posse aliquos esse æqualiter dispositos quoad noscitivas & appetitivas vires, consentireque unus, alius dissentire; quod præsens sententia non asserit, nec enim recurrit ad solas circumstantias externas.

ADDIT. Vsq. S. Doct. in lib. de Civ. ex professio non egisse de gratia, sed in libris de prædestinatione SS. de Bono perseverantiæ; de Correp. & gratia, de peccatorum meritis, & remissione, & cum in libris de Civit. reducat discrimen inter eum, qui peccat & non peccat, in solam voluntatem; Lib. tamen de peccatorum meritis, & remiss. c. 17. & de prædest. SS. c. 6. & 8. refert hoc in diversam voluntatis præparationem. Deinde illo loco non plus vul. Aug. quàm quòd voluntas ex se, & nihil aliud præter illam, si causæ malitiæ, eo ipso quòd de nihilo creata sit, ideoque fieri posse, ut cum æquali ratione, unus possit consentire, alter dissentire.

3. ARGUMENTUM. Ea est libertatis nostræ potestas, ut etiam suasionem vehementi non moveatur, & leviusculæ suasioni cedat. Ergo in illa causâ excedenti, non potest videri effectus conditionatus.

RESPONDETUR. Excessum apprehensionis esse duplicem, gradualem scilicet, & alium, ut ita dicam, substantialem; prior ille non requiritur; quia potentissima concupiscentiæ mali, potest resistere, & resistit debilis concupiscentia boni, habens ut ita dicam substantialem excessum

notæ & amate appetitabilitatis excedentis substantialiter. Quod autem attinet ad hoc principium in argumento tactum, de hoc infra.

4. ARGUMENTUM. Non est in potestate hominis moti, præcisè motu indeliberato, ut faciat eum motum majorem, nulla alia interveniente cognitione novâ, ad se invitante; sic enim ferretur in incognitum; Ergo neque est in potestate hominis, facere illum excessum. Ergo ille excessus, non est medium debitum, in quo tanquam causâ, noscatur ille effectus.

RESPONDETUR. Concedendo totum Enthymema secundam illationem nego, poterit enim facere ut sine excessu notitiæ & affectus ad militandum v. g. actu milititer, quod solum est requisitum; licet non sit facturus, ut operetur infallibiliter antecedenter, quod jam ad excessum spectat. Unde ulterius conceditur, quòd ille major excessus, debeat esse in primo illo motu à Deo infuso, quem voluit esse Arist. cogitationem à bona fortuna, vel etiam in excitatione animi ad explicatius cogitandum, posteaque amandum; quæ ipsa excitatio est per primum motum, qui est & operatur in nobis sine nobis; consequenter ille excessus, qui est causâ, erit medium in quo noscendi. Hinc directè concedo, non esse in potestate hominis, saltem immediate habere illum excessum, sufficit quòd illum Deus offerat, negoque quòd in oblato excessu, non possit nosci effectus.

5. ARGUMENTUM est. Quia in hac sententia videtur difficile, quomodo qui non habet excessum, possit operari; habet enim minus apprehensionis, & affectus, jam autem tam à defectu, quàm à paritate virium, non solum nunquam sequitur victoria, sicut neque actio; sed ne quidem sequi potest.

RESPONDETUR. Id verum esse de solis agentibus necessariis, sed non de liberis, quæ viribus sufficientibus agendi addunt proprium pondus, scilicet sese determinando.

• INST. Naturalia agentia per suam libertatem naturalem, sicut ne minimum quidem gratiæ supernaturalis possunt ponere, vel supplere; Ita nec possunt sibi ponere motus primos ad operationes ordinis naturalis, consequenter propter eandem libertatem præstare non poterunt, ut vires, quæ alioqui de se ad operandum non fuerant sufficientes, sint, & reddantur sufficientes; Ex quo jam ulterius sequitur Impotentia voluntatis ad operandum; erit enim defectus operandi ex aliquo antecedenti, utpote ex defectu principii.

RESPOND. Prius probandum fuisse, quòd vires causæ non excedentis, sint vires causæ non sufficientis ad operandum; quod tamen assumitur quasi probatum, consequenter defectus ille operandi non sequetur ex aliquo antecedenti; bene enim cum illa causâ operari potuisset.

Punctum